

In Memoriam Bánki Donát Egy rendhagyó visszaemlékezés

Bánki Donát életéről, különösen munkásságáról számos visszaemlékezés született, de a róla alkotott kép nem lenne teljes, ha nem szólnánk egyéniségéről. A napvilágot látott életrajzok, munkásságát bemutató közlemények kevés támpontot adtak az életrajza kutatóinak. Kortársai és professzor kollégái visszaemlékezései is többnyire a kollégára, a kiváló tanár egyéniségre vonatkoznak. Jelen összeállításunk arra irányul, hogy a kortársak és szemtanúk segítségével bemutassuk az alkotó ember sokszínű személyiségét.

Bánki Donátra emlékezünk, akit 90 éve, 1922. augusztus 1-jén, életének 63. évében fiatalon ragadott el a kegyetlen halál. Az egyik legnagyobb magyar gépészmérnök, tudós végső búcsújára szerettei, tanítványai, kollégái és tisztelői körében a M. Kir. József-Műegyetem aulájában került sor, földi maradványait a Farkasréti Temetőben helyezték el.

Bánki köztudottan sokat dohányzott, több róla szóló kiadványban is közzétett jellegzetes képe a szivarozó tudóst ábrázolja a műegyetemi könyvtárszobában. Éle-

tének utolsó éveiben súlyos cukorbetegségben szenvedett, melyet halálának közvetlen okaként jelöltek meg.

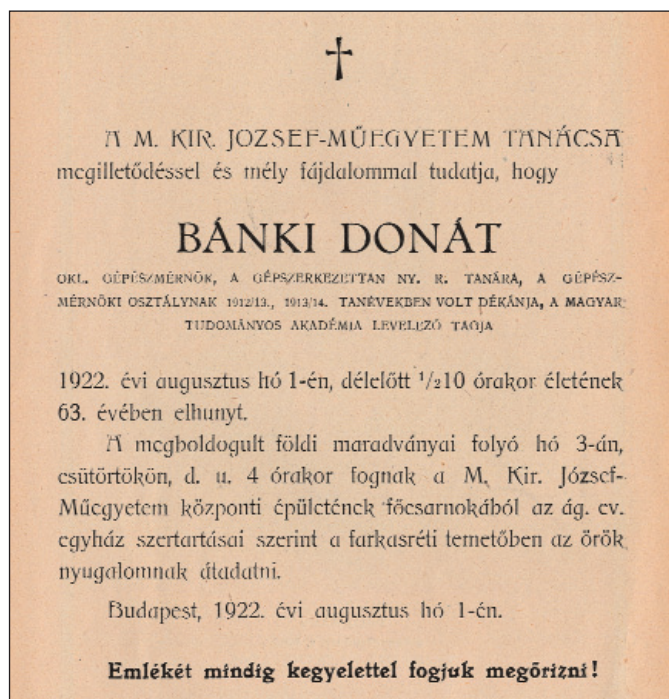
Első házasságából származó unokája, Bánki László 1983. október 1-jén Nyíregyházán, a Bánki Donát Ipari Szakközépiskola névadó ünnepségén így emlékezett vissza nagyszülőjére: „Amikor szüleimmel meglátogatuk a nagyszüleimet, Nagypámat mindig nagy füstfelhőben találtam a rózsadombi házban. Nagyon szeretett szivarozni, sőt pipázni is. Sok darabból álló pipatóriuma volt. Kár, hogy halálát követően ezek a tárgyak szép lassan felszámolódtak. Tulajdonképpen korai halálát is közvetve a dohányzás okozta. Cukorbeteg volt (akkor még nem volt rá inzulin), és nem lett volna szabad dohányoznia.”

Schimanek Emil „Bánki Donát Tudományos munkássága és alkotásai” címmel 1954-ben az Akadémiai Kiadónál megjelentetett könyvében eképp emlékezett professzortársára: „Géniusát még betegágyában is a műszaki tudományos problémák megoldása foglalkoztatta. Ekkor kezdte meg utolsó nagy tudományos munkájának második kötetét, amelynek befejezését a halál megakadályozta.”

A hazafi

Híres uralkodók, államférfiak, politikusok tetteikkel önmaguk emlékeit hozzák létre. A társadalom szellemi, anyagi fejlődését, a haladást, az innovációt kiemelkedően szolgálóknak a nemzet állít maradandó emléket és ápol folyamatosan. Megemlékezésre méltónak ítélte a haza Bánki Donátot, a gépészmérnök tudóst, a kiváló konstruktort, az egyetemi tanárt, a közéleti szereplőt, a hazafit.

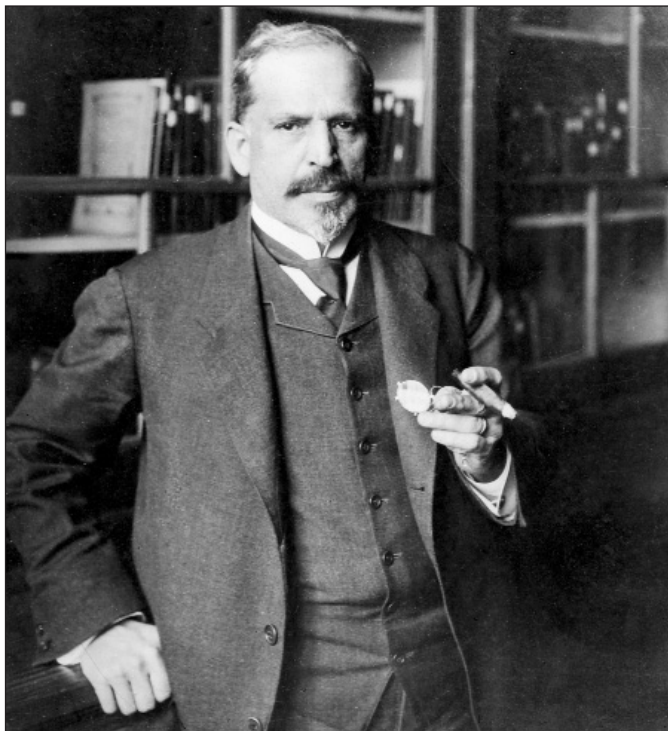
Schimanek Emil professzor így emlékezett vissza korábbi egyetemi szobatársára: „Bánki Donát lelkét áthatotta az igaz hazafiság nemes érzése. Ennek legjobb bizonyítéka az a tény, hogy amikor Stodola zürichi tanár levélben megkérdezte tőle, vajon vállalna-e a zürichi Eidgenössische Hochschule néven világszerte híres svájci műegyetemen tanári állást, Bánki nemlegesen felelt. Levelében kifejtette: Hazafia kötelességének tartja, hogy a budapesti Műegyetemen maradjon, és szolgálja

hazája kulturális és gazdasági fejlődését... Bánki tehát hazafiasságból lemondott az anyagi előnyökről és arról, hogy tudományos elméleti és kísérleti munkásságát kedvezőbb körülmények között folytathassa”.

Bánki egyéniségének bemutatására szolgál Schimanek könyvének egy másik részlete is: „Bánkit, az embert, röviden csak azzal akarom jellemezni, hogy ebben a külső benyomás szerint szigorú és kemény emberben a legnemesebb, a leglágább, a legérzékenyebb szív lakozott. Segítségre, pártfogásra, áldozatra mindig készen állott, ha jó ügynek támogatása került szóba... Dékányi jövedelméből, amely a háború miatt amúgy sem volt tekintélyes, nem szaporíthatta vagyonát, mert annak nagy részét a szakosztály szegény diákjainak támogatására fordította.”

A hallgatóin túl támogatta az 1893 nagypéntekén az egyesület székhelyének helyet adó Budai Református Egyházközség férfi tagjai által alapított Nagypénteki Református Társaságot. Legfőbb tevékenységét a Buda-fok-Kamaraerdőn fölépített árvaház, az „Erzsébet-szeretház” és egy elemi iskola működtetése képezte.

Bánki elhivatottságát kiválóan szemlélteti az 1920 márciusában saját kezűleg írt, litografálással sokszorosított „Energia átalakulások folyadékokban, II. rész” című jegyzetében írt előszó, mely – napjainkban is aktuális gondolatokat közölve – a következőket tárta az olvasó elé: „Hazánk a közeljövőben csak kevés számú mérnököt foglalkoztathat, sokan külföldön lesznek kénytelenek a jobb időket bevárni, amelyek eljövételében szent hittel kell bízunk, amikor itthon is megélhet a hazának minden fia. A külföldre sodródott mérnök generációnak féltve kell ápolnia a magyar technikusok megalapozott jó hírét, és

nem munkaerejének olcsó bérbeadásával, hanem képzettségével és tudásával kell boldogulást keresnie.”

Bánki Donát utolsó egyenesági, a Bánki családnevet viselő unokája, Bánki László eképpen idézte fel nagyapja egyik kalandját „...elmondom még Bánki Donát találkozását a „bakonyi betyárral”. Fiatal egyetemi tanár korában szabadságát a szülői házban töltötte. Egyik nap lovas fogaton átment Lovaspatonáról egy másik faluba látogatóba, erdei úton. Útközben egy legényember állította meg a kocsit, és kérte, nem vennék-e föl, mert ő is arra menendő. Bánki Donát készségesen helyet csinált maga mellett, szivart gyújtott neki, és barátságos beszélgetésbe elegyedett vele. Egy idő múlva – az erdő legsűrűbb részén – a férfi leugrott a kocsiról, és visszakiáltott: „Az úr máskor nézze meg, hogy kit vesz föl a kocsijára, mert nagyon megjárhatja!” – és ezzel eltűnt a fák között. A búcsúzás egyértelmű. Az eset viszont rávilágít Nagyapám közvetlen, kedves modorára, hogy a feltehetően rablási szándékkal csatlakozó betyárt is emberséges irányban befolyásolta.”

Bánki egyénisége

Sasvári Géza „Bánki Donát 1859-1922” címmel a Magyar Mérnök- és Építész Egylet Közlönyének 56. számában megjelent nekrológiájában ily módon jellemezte a műegyetemi professzort. „Életmódja a legegyszerűbb, mondhatni, puritán egyszerűségű volt, idejét 25 év óta úgyszólván teljesen a Műegyetem és dolgozószobája között osztotta meg, nyilvános helyre egyáltalában nem járt, kivéve a mérnökegyleti szakosztályi vacsorákat vagy azokat az összejöveteleket, amelyeket heti egy-két órában három-négy intim barátja társaságában töltött. Egyetlenegy szenvedélye volt: a szivar, és nem véletlen, hogy éppen ez, mert ez az egyetlen, melynek munka közben is lehet hódolni.”

Bánki életrajzírói másik szenvedélyéről is beszámoltak. A már idézett Schimanek professzor így írt erről: „Bánkinak nemes szórakozása volt a festészet. Ecsettel a kezében tudta legjobban pihentetni fáradt agyát. Megpróbálkozott az arcképfestéssel is, de kevés sikerrel. Élethű vázlatai a kidolgozás folyamán mind kevésbé hasonlítottak a modellhez, amit ő nagyszerű önkritikával, de nagy szomorúsággal állapított meg, pl. akkor is, mikor arcképet festette. Mivel áldozatai – amint ő nevezte – leginkább kollégái sorából kerültek ki, mindenki szívesen ült modellt neki, még a siker reménye nélkül is”. Bánki több családtagjának portréját is megfestette, és elkészítette önarcképét is.

Tanári működésének hű bemutatását adta Varga József professzor a „Múlt magyar tudósai” sorozatban megjelent könyvében: „Előadásait, amelyeket mindig szigorú tárgyilagosság jellemzett, kissé szárazon, eléggé csen-

des hangon tartotta. A tartalom értéke, a problémák kifejtésének érdekessége azonban teljes mértékben lekötötte hallgatóit, akik csendben hallgatták, mert érezték, hogy mindannak, amit a nagy alkotó tudóstól hallanak, majd pályafutásuk során jó hasznát veszik. Kiváló ábrákat rajzolt fel a táblára, ezek sohasem voltak előre készíttetek, mivel lehetővé akarta tenni, hogy az ábrákat hallgatói vele együtt rajzolhassák. Nem volt szükség rá, hogy előadásai látogatottságát katalógusolvasással biztosítsa. A rajzteremben, ahol a diákok konstrukciós feladataikat készítették, hallgatóival egyénileg foglalkozott barátságos, szeretetteljes modorban. Mindez sok időt vett igénybe, de sohasem érezte tehernek...

Arra is állandóan gondja volt, hogy hallgatói felkészülését megfelelő előadási jegyzetek könnyítsék. Részben tanársegédei, részben hallgatói írtak előadásai nyomán ilyen jegyzeteket. Arra is vállalkozott, hogy a hallgatói által írt előadási jegyzetek kéziratait átnézzze és kijavítsa. Ilyen módon szép kiállítású, tartalmas jegyzetek készültek”.

Bánki Donát közéleti tevékenységében meghatározó szerepet töltött be a mérnökképzés fejlesztése. Ezt szorgalmazta „A második műegyetem” című, a Magyar Mérnök- és Építész Egylet Közlönyben 1911-ben napvilágot látott összeállításában is, melyben a hallgatószámának erőteljes emelkedése miatt támogatta a második Műegyetem felállítását. „Műegyetemünk valóban túl van zsúfolva és a határán van annak, amit a sikeres oktatás megenged... A szükséges tanáraink is megvolnának a második műegyetemhez, akik, ha lehet, ne külföldnek használjanak, hanem maradjanak itthon az országban és itt érvényesüljenek.”

Végezetül Bánki tudóstársadalomban való méltó helyének kijelölésére ismételt Schimanek Emilt idézzük, aki „Bánki Donát tudományos munkássága és alkotásai” című könyvének bevezetésében így írt: „Jellemezni kellene Bánkit, a tudóst, a zseniális gépkonstruktort, a kitűnő tanárt, a kiváló szakírót, a mintaszerű kollégát és last but not least: a nemes lelkű embert, az őszinteségnek és igazságosságnak ezt a melegszívű apostolát, akit követendő példaként állíthatunk arra a piederstáltra, amelyen csak az ország legjobbainak van helye.”

Dr. Gáti József

Könyvismertetés

Dr. Gáti József: Bánki Donát. A mérnök géniusza

Az Óbudai Egyetem kiadásában, **Dr. Gáti József** kancellár szerkesztésében 2012-ben jelent meg egy 94 oldal terjedelmű, olyan kivitelű könyv, amely méltó emléket állít a műszaki, társadalmi életünk kiváló egyéniségének, az 1859. június 6-án született Bánki Donátnak.

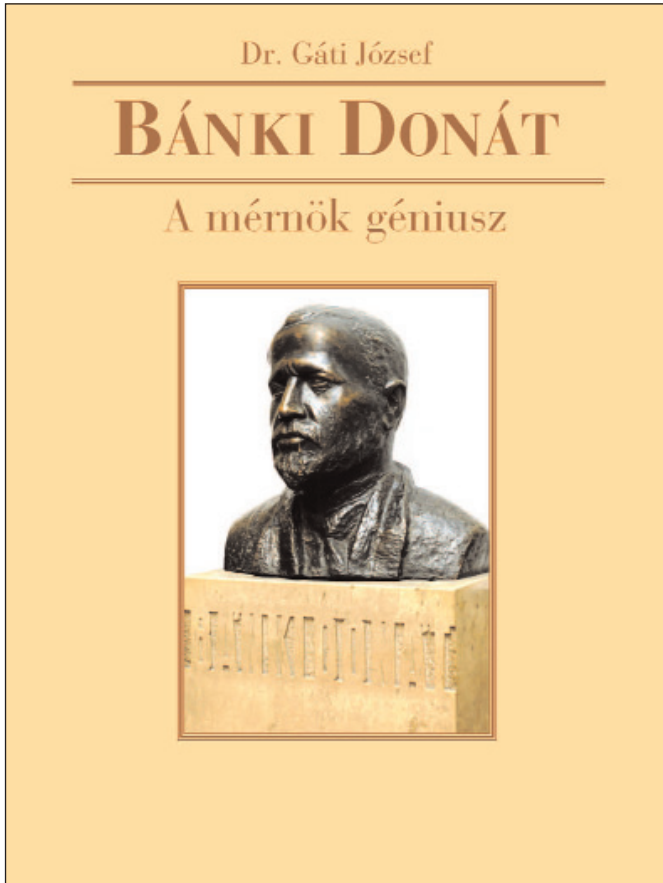
Az Óbudai Egyetem rektora, Rudas Imre professzor a könyv előszavában idézi azt a Kossuth mondást, „A múlt a jövőnk tükré”, amely buzdít dicső elődeink példamutató életének, tevékenységének megismerésére és szellemének megőrzésére.

Gáti József könyve igazán méltóképpen állít emléket egy nagyszerű embernek és alkotónak, Bánki Donátnak, és sorakoztatja fel mindazon dokumentumokat, tényeket, amelyek hitelesen alátámasztják mindazt, amit a mérnöki (és nem csupán a mérnöki) társadalomnak tudni illik a XIX-XX. század egyik hazai polihisztoráról. Mert polihisztor volt Ő annak valódi értelmében, hiszen a zseniális mérnöki tevékenység (ennek tárgyi emlékei igényes kivitelű fényképeken a könyvben megtalálhatók) mellett kiváló tanár, ere-

deti gondolatokat megvalósító tudós (pl. Bánki turbina) és egyben eredendő tehetséget hordozó festő is volt. Hosszasan lehetne méltatni a forrásokat felkutató és ismertető könyvet, amely a következő témakörökkel foglalkozik:

- Bánki Donát ifjúsága (7-13. oldalak)
- Egy sikeres pálya kezdete (14-22. oldalak)
- A műegyetemi professzor (23-30. oldalak)
- Új mérnöki területek (31-35. oldalak)
- Nagyszabású szerkesztő-mérnöki feladatok (36-41. oldalak)
- „Új vízturbina” (42-46. oldalak)
- „Vaskapu-vízerő tervezete” (47-50. oldalak)
- Bánki, a magánember (51-53. oldalak)
- Egy sikeres életpálya lezárása (54-55. oldalak)
- Bánki Donát emlékezete (56-64. oldalak).

A fenti témakörök jegyzetek, irodalomjegyzék, Bánki Donát megjelent írásainak jegyzéke és találmányainak fényképfelvételei (a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum gyűjteményeiből) egészítik ki.

A kifejezetten gördülékeny fogalmazású könyvet olvasván engedje meg a Tisztelt (leendő) Olvasó, hogy három a dolgot emeljek ki.

Az egyik a „Bánki” névhez kötődik. Bánki Donát édesapja ugyanis Dr. Löwinger Ignác volt. A szerző, Gáti József, mérnöki precizitással, dokumentáltan végig követi hogyan ment végbe a „Löwinger-Löwinger-Bánky-Bánki” átalakulási folyamat.

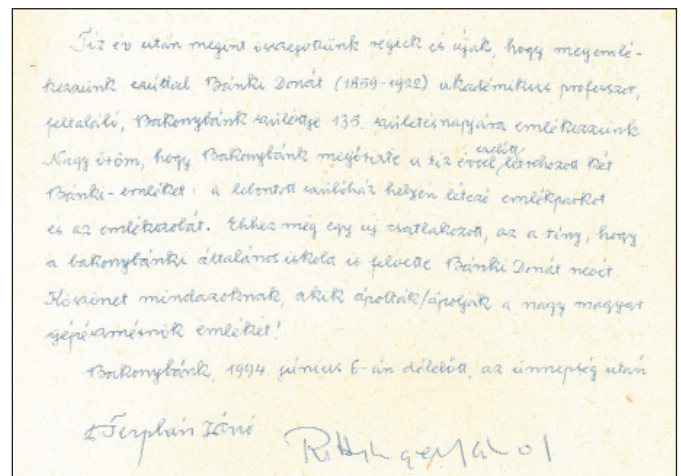
A másik megjegyzésem az ismertetésben kiemelt tartalomjegyzék. Megvallom, azért írtam le, mert a könyvben nem találtam meg. A fejezetek címének pusztá áttekintése is meggyőzően tükrözi a Szerző logikus és egy életet, annak teljességében bemutatni szándékozó gondolkodását.

A harmadik megjegyzésem annak dicsérete és elismerése, ahogyan az Óbudai Egyetem vezetése gondolkodik. Az egyetem minden egyes kara a tudományterület megjelölése mellett minden esetben valamelyik kiváló, nemzetközi hírű hazánk fiával reprezentált. Így Bánki Donát mellett Kandó Kálmán, Keleti Károly, Neumann János, Rejtő Sándor vagy a Mérnökpedagógia Központ esetén Trefort Ágoston neve jelenik meg a szervezet, a kar nevében. Ez egyben arra ösztökéli az egyetem polgárait, oktatóit hogy egyrészt gyűjtsék össze az említett nagyszerű emberek, szakemberek szakmai tevékenységéhez kötődő dokumentumokat, másrészt a hallgatók ezeket megismerve már eleve példaképekkel rendelkezhetnek. Meggyőződéssel hiszem, hogy az ismerte-

tett „Bánki-könyv” a sorozat egy eleme, amely a felsorolt nevek tekintetében hamarosan teljessé válik.

A könyvet jó szívvel és teljes meggyőződéssel javaslom a szakmai társadalom minden tagjának, hallgatóktól a tudománytörténet specialistájáig, hiszen mindenki megtalálhatja benne a Bánki Donatra vonatkozó

dokumentumokat, összefoglalásokat. Engedje meg a Tisztelt Olvasó, hogy ismertetésemet a Bánki Donát Emlékszoba átadásán (Bánki Donát születésének 125. évfordulóján) készült, általam két nagyra becsült ember, Terplán Zénó professzor és Rittinger János által fémjelzett bejegyzéssel zárjam, amely ugyancsak megtalálható Gáti József könyvében.

Dr. Tóth László

Nemzetközi és tudományos élet hírei

INES 2012

Sikeresen lezárult a Universidade Nova Lisboa, az Óbudai Egyetem és az IEEE Hungary Section által közösen szervezett **IEEE 16th International Conference on Intelligent Engineering Systems (INES 2012)** rendezvény Lisszabonban 2012. június 13-15. között.

Az 1997-ben újjá indított INES (Intelligent Engineering Systems) nevű nemzetközi konferenciasorozat mára tekintélyes tudományos rendezvényé vált, köszönhetően elsősorban az évek hosszú során befektetett munkának, energiának, valamint a neves plenáris előadóknak. Ha kimondom, hogy INES, nagyon sok résztvevőnek eszébe jutnak a helyszínek, többek között a havas Tátra, Portoroz tengerpartja, a hajóút Helsink és Stockholm között, a forró Egyiptom, a magyar város Romániában, Kolozsvár vagy akár London, a lüktető város, s nem utolsósorban Barbados, a Karib-tengeri kis sziget.

Idén június 13-15. között várta az INES a lelkes résztvevőket, hogy újra személyesen is találkozhassanak egymással. A megnyitó ünnepségen a konferencia két vezetője, **Fodor János** és **Luis Gomes** köszöntője után **Eugénio Oliveira** „Software Agents: Can we Trust Them?”, majd **Michael R. Berthold** „Parallel Data Mining Revisited: Better, not Faster”, végül pedig **Rita A.**

Ribeiro „Fuzzy Decision Making in Space Applications” címmel tartott plenáris előadást. Szóbeli és poszter szekciókban volt lehetőségük a szerzőknek bemutatni a cikkben megjelentetett tudományos kutatási eredményeiket. A cikkek, már a modern kor szellemének megfelelően, pendrive-on jelennek meg.

A 113 benyújtott cikkből bírálat után 100 került elfogadásra, ami 88,49%-os elfogadási arányt jelent. A konferencián összesen 22 ország képviseltette magát, amely igen színes nemzetközi jelenlétet mutat, s bízunk benne, hogy a jövő évi INES még nagyobb résztvevői számmal büszkélkedhet majd Costa Ricán.

A konferencia weblapja a <http://www.ines-conf.org>, ahol a további részletek megtalálhatóak.

Szakál Anikó

MEB 2012 Nemzetközi Konferencia

10. alkalommal rendeztük meg idén június 1-2-án a **Management, Enterprise and Benchmarking** Nemzetközi Konferenciát a Keleti Károly Gazdasági Karon. Ezúttal minden eddiginél több, összesen 10 ország neves képviselői, professzorok, kutatók és üzleti szakemberek vettek részt a rendezvényen.

Dr. Kadocsa György elnöki megnyitó szavai után **Dr. Fodor János** rektorhelyettes köszöntötte a résztvevőket és átadta Dr. Rudas Imre rektor – a konferencia fővédnöke – üdvözlését, majd előadásában bemutatta az egyetem fejlődését, jelenét és stratégiáját. A plenáris és szekció előadások és hozzászólások a vállalkozások menedzsmentjének minden szakterületét érintették, a pénzügyi-gazdasági, szervezési, informatikai és humán menedzsment kérdéseig. Külön szekció foglalkozott a kis- és közepes vállalkozá-

sokkal a régióban, ezek helyzetével és a versenyképesség növelési lehetőségeivel. Az angol és német nyelven megtartott előadásokat tartalmazó Proceedings szép kiadású kötete a konferencia megnyitásakor átadásra került hagyományunk szerint.

A MEB konferencia sorozat 2003-ban indult három hazai és három szomszédos országbeli egyetem összefogása és együttműködési megállapodása alapján, amelynek koordinátora a Keleti Károly Kar és ezen belül a Szervezési és Vezetési Intézet. Az eddigi

konferenciákon a szomszédos országok mellett német, lengyel, cseh, bolgár, argentin és észak-amerikai résztvevők is színesítették a mezőnyt, amelynek szimbólumaként minden nemzet zászlaja az elnöki asztalt díszítette.

A résztvevők megosztották egymás között az elmélet és a gyakorlat eredményeit, erősítették a régi barátságokat és új kapcsolatokat építettek, ezáltal is öregbítették az Óbudai Egyetem hírnevét.

Dr. Kadocsa György

Hírek röviden

Öregdiák találkozó a Könnyűipari Karon

A könnyűipari képzés indításának 40. évfordulójához kapcsolódó rendezvénysorozat keretében június 15-én került megrendezésre a „nyomdász papíros és csomagolás összefolyamatalálkozó” az Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karon, azaz a korábbi Könnyűipari Műszaki Főiskola épületében. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület és a Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet ez alkalomból hívott mindenkit egy egész napos rendezvényre feleleveníteni a Doberdó úton eltöltött éveket. A résztvevők közül a „bátrabak” a kollégiumban aludhattak.

A „KMF retró-nap” kilenc óra után kezdődött az aulában regisztrációval és kötetlen beszélgetésekkel. Itt a program teljes időtartama alatt diavetítés mutatta be a főiskola korábbi évfolyamait, életképeket és az egykori kollégiumi és diákélet ma már történelemnek számító pillanatait.

A hivatalos program keretében szakmai előadások kezdődtek a „lépcsős előadásban”, melyeket a rendezők képviselőjében **Fábián Endre** elnök és **Dr. Horváth Csaba** intézetigazgató köszöntője nyitott meg. A kar dékánjának, **Dr. Patkó Istvánnak** részletes és az iskola teljes történetét bemutató előadásából sok érdekes

részletet tudhattak meg a jelenlevők az alapításról, az épületről, a felsőoktatási integrációs folyamatokról és a képzési struktúra változásairól. Mint elmesélte, 1972 őszén kezdett az első évfolyam a Doberdó úti épületben. Ekkor az első tanév hivatalosan szeptemberben indult, de a tanítás a valóságban csak október elején kezdődött, mert az épület nem készült el időben, így az első évfolyamos hallgatók feladatai között kezdetben a téglahordás is szerepelt. Ezek a hallgatók voltak az elsők, akik a már itthon szerzett könnyűipari mérnöki diplomával a zsebükben kezdhették el nyomda vagy papír- ipari szakmai karrierjüket.

Ezt követően a nyomda- papír- és csomagolás szakirányos képzések mai rendszerének, körülményeinek és feltételeinek részleteit ismerhette meg a hallgatóság **Dr. Horváth Csaba** intézetigazgató, **Dr. Szentgyörgyvölgyi Rózsa** és **Dr. Koltai László** intézetigazgató helyettesek rövid előadásából. A délelőtti előadásokat a 40 éve az intézményben oktató **Korondi Endre** jó hangulatú visszaemlékezése zárta sok derűs pillanatot szerezve a hallgatóknak.

Az ebéd után a „Drupa – a megkerülhetetlen” címmel hangzott el **Lakos Lászlónak**, a Canon professzionális nyomdai megoldásai felelősének részletes és sok szempontból elgondolkasztató előadása a legújabb tren-

dekről és a németországi szakvásár tapasztalatairól. Az előadáshoz kapcsolódóan került sor a „Drupa-túra 2012” sorsolására.

A „Vizsgadrukk nélkül” program keretében volt lehetőségük az egykori hallgatóknak nosztalgiázni és kisebb csoportokban meglátogatni az intézet laboratóriumait és a nyomdát.

A találkozóval párhuzamosan zajlott a **Pro Typographia 2012** díjkiosztója az I. emeleti tanácsteremben, amelyre sokan fellátogattak a jelenlévők közül is.

A rendezvényt egy jó hangulatú, elegáns kiállítású, éjszakába nyúló Garden party zárta a Doberdó úti auditoriumban és az épület mögötti domboldalban.

Dr. Koltai László

♦♦♦

Vezeték nélküli beléptető rendszer

Az eszköz egy 868 MHz-es, kis teljesítményű adásokra szabadon felhasználható frekvenciasávon kommunikáló beléptető rendszer próbamodellje. Az elkészült eszköz több éves hallgatói fejlesztés eredménye, amelyet **Sebestyén Gergely** – a Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar Automatika Intézetének harmad éves hallgatója – véglegesített, felhasználva több előző szakdolgozat és hallgatói fejlesztés eredményeit.

A teljes modell négy részből tevődik össze: 125 Khz-es frekvencián kommunikáló RFID kártyák olvasását végző kültéri eszközökből; az ajtó mágneszárját vezérlő és az ajtó nyitott vagy zárt állapotát figyelő beltéri egységből; a beléptető rendszer és a számítógép között USB-n kommunikáló átjáróból, a számítógépen futó autentikációt, autorizációt és naplózási funkciót végző programból. A RFID kártyaolvasó modul és a beltéri vezérlő egység még egy plusz funkcióval is el van látva. A kártyaolvasó egység kapacitív elven működő csengőgombként is funkcionálhat, amely érintés hatására a beltéri egységnek üzenetet küld, az így kapott üzenet hatására csengőt hoz működésbe.

A vezeték nélküli beléptető rendszer fő előnye abban rejlik, hogy kiépítéskor nincsen szükség az adatvezetékek épületen belül történő végigvezetésére, csak az egyes modulok tápellátását kell biztosítani, amely lokális módon is megoldható. A jelenlegi modell IQRF kommunikációs modulok segítségével került megvalósításra, de a piacon jelenleg kapható más, mesh hálózati topológiát támogató kommunikációs modulok használatára is átalakítható.

A hallgató által elkészített modell és dokumentációja, az IQRF modulokat gyártó cég által a csehországi Ji-éin-ben meghirdetett 10.000 dolláros ösztöndíjazású tervezői versenyen a hallgató rangsorolásban **első helyezést** ért el, ezzel megelőzve 144 pályamunkát. Ezen felül a hallgatót és az Óbudai Egyetemet külön díjjal is ju-

talmazták, mert abszolút pontozásban legyőzte a professzionális szekció első helyezettjét is, ezzel egyetemünk innovációra fordítható pénztalomban részesült.

Kopják József

♦♦♦

Instabil pozícióra szabályozó modell

A fejlesztett eszköz az instabil pozícióra történő szabályozást demonstrálja. Az eszköz egy biliárdgolyót próbál egy biciklikerek tetején fenntartani úgy, hogy a szabályzó program a kerék sebességét folyamatosan változtatja annak érdekében, hogy a golyó ne tudjon a kerékről legurulni.

A kerék meghajtása egy elektronikus kommutációjú (BLDC) agymotor – elektromos kerékpárok meghajtására tervezett motor – segítségével történik. A motor sebességét a motorba integrált, az elektronikus kommutáció vezérléséhez is szükséges hall jeladókból állapítja meg a program. A motor árama sönt ellenállás segítségével állapítható meg. A golyó távolságáról pedig egy lézeres távolságmérő ad a program számára információt. A motor meghajtása háromfázisú teljes híd segítségével történik, a vezérlést és a szabályozást egy dsPIC mikrokontroller oldja meg.

A modellt **Kasovitz Artúr**, a Kandó Kar Automatika Intézetének végzős hallgatója fejezte be, munkájában felhasznált korábbi szakdolgozatokat, hallgatói fejlesztési eredményeket.

Az eszköz az indén az ausztriai Graz-ban megrendezett IEEE International Instrumentation and Measurement Technology konferencia hallgatói versenyén **első helyezést** ért el. Az elkészült modellel többen képviseltük egyetemünket, ezzel elismerést szerezve az oktatásnak és az iparral való nemzetközi együttműködésünknek. A modell az idei Magyar Regula szakkiállítás Balluff standján mutatkozott be, majd megjelent a ChipCAD szaknapon is, ahol meghívást kapott az európai Microchip cég képviselőitől külföldi kiállításra.

Kopják József

CALL FOR PAPERS

13th IEEE International Symposium on

Computational Intelligence and Informatics

Honorary Chairs

L. Gomes, New University of Lisbon,
Portugal

B. M. Wilamowski, IEEE Division II

Honorary Committee

L. T. Kóczy, IFSA President

T. Roska, CAI of HAS, Hungary

T. Vámos, CAI of HAS, Hungary

Steering Committee

J. Fodor, Óbuda University, Budapest

I. Fluchj, Slovak Academy of Sciences

I. J. Rudas, Óbuda University, Budapest

A. R. Várkonyi Kóczy, Óbuda University

General Chair

Imre J. Rudas

Óbuda University, Budapest, Hungary

Technical Program Committee Chairs

J. Fodor, Óbuda University, Budapest

J. K. Tar, Óbuda University, Budapest

Technical Program Committee

R. Andoga, TUKE

P. Baranyi, BME

J. Dombi, University of Szeged

I. Füző, TUKE

R. Fullér, ELTE, Budapest

T. D. Gedeon, Murdoch University

G. Horváth, BME

I. Horváth, Óbuda University, Budapest

S. Jeni, University of Pécs

Zs. Cs. Johanyák, Kecskemét College

J. Kelemen, Silesian University

P. Korondi, BME

I. Kovács, University of Miskolc

B. Lantos, BME

L. Madarász, TUKE

I. Nádai, Óbuda University, Budapest

E. Pap, University of Novi Sad

Sz. Pletl, Subotica Tech, Serbia

S. Preidl, "Politehnica" University in

Timișoara, Romania

P. Šinčák, Tech. Univ. of Košice, Slovakia

Sz. Kovács, University of Miskolc

D. Tikk, BME

Secretary General

Anikó Szakál, Óbuda University, Budapest

szakal@uni-obuda.hu

Organizing Committee Chair

J. Gáti, Óbuda University, Budapest

Organizing Committee

A. Bencsik, Óbuda University, Budapest

V. Gašpar, Technical Univ. of Košice

I. Madarász, Tech. Univ. of Košice

November 20-22, 2012

Óbuda University
Budapest, Hungary

Sponsored by:

IEEE Industrial Electronics Society

IEEE Systems, Man, and Cybernetics Society

IEEE Hungary Section

Hungarian Fuzzy Association

Óbuda University, Budapest, Hungary

IEEE Joint Chapter of IES and RAS, Hungary

IEEE Computational Intelligence Chapter, Hungary

IEEE SMC Chapter, Hungary

The Symposium is organized with the focus of bringing together scientists from all over the world working on computational intelligence and its applications with the aims at providing an opportunity for sharing and discussing the recent research developments in this field.

Venue

The Symposium will be held in building of Óbuda University (Rooms F7, F8 and F9, Bécsi út 96/B, H-1034 Budapest, Hungary).

Language

The official language of the Symposium is English. All the camera-ready manuscripts should be submitted in English.

Submission of Papers

There are invited and regular papers. Authors are kindly asked to submit their paper through electronic paper submission system on the website. Papers sent by e-mail are not acceptable.

Instructions for Authors

To reach the format of the final manuscript and instructions please log on to <http://conf.uni-obuda.hu/cinti2012>.

Author's Schedule

Full paper submission	August 27, 2012
Notification	September 24, 2012
Final manuscript submission	October 22, 2012

Papers are going to be included into IEEE Xplore database after the conference.

<http://conf.uni-obuda.hu/cinti2012>